

**Rådet for
Erhvervsakademiuddannelser og
Professionsbacheloruddannelser**

Årsberetning 2011

29. februar 2012

**Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og
Professionsbacheloruddannelser**

Indholdsfortegnelse

Forord	3
1. Indledning.....	4
2. Om rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser.....	6
2.1 Rådets opgaver og sammensætning pr. 1. marts 2012.....	6
2.2 Forretningsudvalg og øvrige udvalg nedsat af rådet.....	8
3. Rådets høringssvar og anbefalinger i 2011.....	9
3.1 Rådets høringssvar mv. i 2011	9
3.2 Rådets anbefalinger i 2011	10
<i>Strategiområde 1: Vækstperspektivet – uddannelserne skal bidrage til vækst og relationen mellem uddannelserne og praksis.....</i>	<i>10</i>
<i>Strategiområde 2: Kvalitet i uddannelserne</i>	<i>11</i>
4. Udviklingen på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne – statistisk overblik.....	13
4.1 Optag.....	13
4.2 Adgangsgrundlag.....	14
4.3 Fuldførelsesprocenter.....	15
4.4 Danske studerende på studieophold i udlandet	15
4.5 Nye uddannelser	18
5. Rådets strategiområder 2012.....	19
5.1 Hurtigere igennem uddannelserne	19
5.2 Innovation og teknologi i uddannelserne.....	20

Bilag 1: Høringssvar og anbefalinger

Bilag 2: Bekendtgørelser udstedt i perioden 1.2.2011-1.2.2012

Bilag 3: Nøgletal for uddannelsesområderne

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Forord

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser afgiver hermed sin fjerde beretning siden Rådets nedsættelse i 2008.

I efteråret 2011 er ressortansvaret for erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne flyttet fra det daværende Undervisningsministerium til det nyetablerede Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Uddannelsesministeriet).

Rådets opgaver i forbindelse med rådgivning af ministeren er derfor ændret til rådgivning af uddannelsesministeren.

Rådets opgave er således at rådgive uddannelsesministeren om erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne, herunder om forhold om uddannelsernes udvikling, sammenhængen med øvrige uddannelser og uddannelsesområder samt efter- og videreuddannelse mv.

Rådet skal hvert år inden den 1. marts afgive en skriftlig beretning til uddannelsesministeren om rådets virksomhed. Beretningen skal indeholde en samlet status for uddannelsesområdet samt forslag til nye initiativer inden for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt videreuddannelsesforløb i tilknytning hertil.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser den 29. februar 2012.

Niels Fog
Formand

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

1. Indledning

Rådets opgaver er fastsat i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, og har til opgave at rådgive uddannelsesministeren¹ om uddannelserne, herunder om forhold som uddannelsernes udvikling, sammenhæng med øvrige uddannelser og uddannelsesområder samt efter- og videreuddannelse mv.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser er nedsat af Ministeren for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser (Uddannelsesministeren).

Rådet er nedsat i april 2008 og består af 21 medlemmer samt 4 tilforordnede medlemmer.

Rådet sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Rådets medlemmer og tilforordnede beskikkes for fire år ad gangen.

For at kunne styrke og målrette sin rådgivning har rådet - i sin beretning for 2010 - udpeget to centrale strategiområder for 2011, som rådet har behandlet og løbende rådgivet om i perioden:

Strategiområde 1: Vækstperspektivet – uddannelsernes bidrag til vækst og relationen mellem uddannelserne og praksis.

Strategiområde 2: Kvalitet i uddannelserne

Rådets drøftelser knyttet til disse strategiområder fremgår af kapitel 3, der indeholder en beskrivelse af rådets arbejde i 2011, hvor særligt rådets anbefalinger knyttet til strategiområderne for 2011 er beskrevet.

Kapitel 2 indeholder en kort beskrivelse af rådet og dets opgaver.

Kapitel 4 indeholder en kort samlet status for uddannelserne, og er baseret på det statistiske materiale, der i mere detaljeret form fremgår af bilag 3.

Kapitel 5 redegør for de strategiområder, rådet har til hensigt at sætte særligt fokus på i 2012.

¹Med ressortændringerne af 3. og 5. oktober 2011 er ressortansvaret for sager vedrørende erhvervsakademiuddannelserne og videregående uddannelser på erhvervsakademiniveau og professionsbachelorniveau, herunder de videregående uddannelser for voksne under åben uddannelse, inklusive de til området hørende institutioner mv., overflyttet til Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser. Rådets rådgiver herefter uddannelsesministeren.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

I bilag 1 til årsberetningen er vedlagt de høringssvar mv. som rådet har afgivet i perioden marts 2011 til februar 2012.

Bilag 2 indeholder en oversigt over relevante bekendtgørelser udstedt i perioden marts 2011 til februar 2012.

Bilag 3 indeholder en lang række statistikker vedrørende uddannelsesområdet.

2. Om rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

2.1 Rådets opgaver og sammensætning pr. 1. marts 2012.

Rådet afholder møde cirka hver anden måned, og har i 2011 således afholdt i alt seks rådsmøder.

Rådets opgaver er fastsat i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser². Rådet har til opgave at rådgive uddannelsesministeren om uddannelserne, herunder om følgende ti forhold:

1. Uddannelsernes udvikling.
2. Generelle spørgsmål om udbuddet af uddannelser i forhold til dokumenterede behov på arbejdsmarkedet.
3. Generelle konsekvenser for uddannelserne som følge af nye eller ændrede behov på arbejdsmarkedet.
4. Formål og strukturelle rammer.
5. Adgangskrav.
6. Sammenhæng med øvrige uddannelser og uddannelsesområder.
7. Rammer for forsøgsvirksomhed.
8. Efter- og videreuddannelse.
9. International uddannelse.
10. Kvalitetssikring og kvalitetsudvikling.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser er nedsat af uddannelsesministeren. Uddannelsesministeren udpeger formanden for rådet. Formanden skal have særlig indsigt i de uddannelsesområder, som rådgivningen omfatter. Uddannelsesministeren kan supplere rådet med indtil 2 personligt udpegede medlemmer.

18 medlemmer udpeges af uddannelsesministeren efter indstilling fra en række centrale interessenter og organisationer på uddannelsesområdet.

Uddannelsesministeren kan herudover udpege repræsentanter for rådgivende organer og faglige forsamlinger som tilforordnede til at deltage i rådets arbejde. Udpegningen sker efter indstilling fra det pågældende organ eller den pågældende forsamling. Ministeren har udpeget 4 tilforordnede til rådet.

² Lov nr. 207 af 31. marts 2008 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Rådets sammensætning pr. 1. marts 2012

Medlemmer

Udpeget personligt af ministeren:

- Formand Niels Fog
- Direktør Martin Lauth, BEE International
- Lektor, Ph.d. Dorthe Pedersen, Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, CBS

2 medlemmer udpeget efter indstilling fra Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, DI, HTS (Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationen) og Teknik (installatørernes organisation) i forening:

- Chefkonsulent Sarah Gade Hansen, DI
- Underdirektør Niels Milling, Dansk Erhverv

1 medlem udpeget efter indstilling fra Finanssektorens Arbejdsgiverforening:

- Politisk konsulent Charlotte Enevoldsen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening

1 medlem udpeget efter indstilling fra Ledernes Hovedorganisation:

- Uddannelseschef Thomas Christensen, Ledernes Hovedorganisation

2 medlemmer udpeget efter indstilling fra Danske Regioner::

- Seniorkonsulent Anne T. Christensen, Danske Regioner
- Chefrådgiver Kenneth Hirsch Sørensen, Danske Regioner

2 medlemmer udpeget efter indstilling fra KL:

- Konsulent Karen Meisner Christensen, KL
- Chefkonsulent Henrik Casper, KL

3 medlemmer udpeget efter indstilling fra FTF:

- Formand Bente Sorgenfrey, FTF
- Næstformand Allan Baumann, BUPL
- Næstformand Erik Swiatek, PROSA

2 medlemmer udpeget efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark (LO):

- Konsulent Anders Vind, Landsorganisationen i Danmark
- Afdelingsformand Lone Engberg Thomsen, Teknisk Landsforbund

1 medlem udpeget efter indstilling fra Ingeniørforeningen i Danmark:

- Konsulent Rasmus Dahl, Ingeniørforeningen i Danmark

2 medlemmer udpeget efter fælles indstilling fra de studerendes organisationer

- Faglig sekretær Jonas Rasmussen, Pædagogstuderendes LandsSammenslutning
- Formand Tobias Holst, Lærerstuderendes Landskreds

1 medlem udpeget efter indstilling fra rektorer for professionshøjskolerne i forening:

- Rektor Erik Knudsen, University College Lillebælt (UCL)

1 medlem udpeget efter indstilling fra rektorer for erhvervsakademierne i forening:

- Rektor Ingo Østerskov, Københavns Erhvervsakademi (KEA)

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Tilforordnede

Udpeget efter indstilling fra Danske Universiteter:

- Prodekan for Uddannelse, Ph.d. Jan Guldager Jørgensen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet

Udpeget efter indstilling fra Rådet for Internationalisering af Uddannelserne:

- Formand for Rådet for Internationalisering af Uddannelserne, Hans Peter Jensen

Udpeget efter indstilling fra Rådet for de Gymnasiale Uddannelser:

- Uddannelsesforstander Vibeke Johnsen, Erhvervsskolen Nordsjælland

Udpeget efter indstilling fra Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser:

- Konsulent Sidse Frich Thygesen, Dansk Byggeri

2.2 Forretningsudvalg og øvrige udvalg nedsat af rådet

Rådet vedtog på sit første møde den 28. maj 2008 Forretningsorden for rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser.

Forretningsudvalget

Af rådets forretningsorden fremgår det, at rådet nedsætter et forretningsudvalg, der består af formanden for rådet og fire medlemmer udpeget af henholdsvis arbejdsgiversiden, arbejdstagersiden og rådets øvrige medlemmer.

Forretningsudvalgets primære opgave er at forberede dagsordenen for rådsmøderne samt at behandle og afgive indstillinger i sager af særlig hastende karakter efter bemyndigelse fra rådet..

Forretningsudvalgets medlemmer er pr. 1. marts 2012:

- Niels Fog (formand)
- Bente Sorgenfrey (FTF)
- Sarah Gade Hansen (DI)
- Anders Vind (LO)
- Henrik Casper (KL).

Uddannelsesudvalg - § 19-udvalg

Det fremgår af Lov om Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, at rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer kan nedsætte et antal uddannelsesudvalg, der bistår rådet i spørgsmål inden for et eller flere uddannelsesområder.

Rådet tiltrådte på sit møde i april 2009 rammerne for uddannelsesudvalgenes arbejde, hvori blandt andet nedsættelse og evaluering af uddannelsesudvalgene samt uddannelsesudvalgenes opgaver er beskrevet. Der er siden nedsat ét uddannelsesudvalg: *"Professionsudvalget for bygningskonstruktører mv."* (nedsat juni 2010).

3. Rådets hørings svar og anbefalinger i 2011

En væsentlig del af rådets arbejde i 2011 har bestået i at behandle og drøfte de to strategiområder, rådet definerede i sin beretning for 2010. Rådet har i perioden afgivet konkrete anbefalinger til uddannelsesministeren på begge områder.

Herudover har rådet afgivet en række hørings svar mv.

3.1 Rådets hørings svar mv. i 2011

Rådet har afgivet tre hørings svar mv. i 2011. Hørings svarene er vedlagt som bilag 1.1-1.3.

Hørings svar til referencerapport om den danske kvalifikationsramme for livslang læring

Rådet finder rapporten god og velstruktureret. Det forventes, at det afventende kapital 6 vil omfatte de bredere diskussioner om den nationale kvalifikationsramme (NQF).

I forhold til arbejdet med at omsætte kvalifikationsrammen til praksis, foreslår rådet, at der følges op på dette arbejde med en samlet vurdering af kvalifikationsrammens betydning for uddannelsernes kvalitet og tilrettelæggelse samt sammenhængen i hele uddannelsessystemet.

Hørings svar vedr. kapitel 6 i referencerapport om den danske kvalifikationsramme for livslang læring

Rådet tager kapitel 6 til efterretning og ser frem til at blive inddraget i en mere grundlæggende evaluering i 2012.

Hørings svar til høring over RKV-arbejdsgruppens rapport om anerkendelse af realkompetencer på VEU-området mv.

Rådet finder det positivt, at muligheden for vederlagsfri realkompetencevurdering (RVK) for alle personer undersøges nærmere.

Der efterlyses større fokus på kompetenceudvikling af medarbejderne, samt at der hurtigt bør udvikles fælles standarder og metodik for realkompetencevurderinger.

Rådet opfordrer til, at RKV indgår som element i udmøntningen af regeringsgrundlaget herunder målsætninger om hurtigere gennemførelse samt bedre sammenhæng i det videregående uddannelsessystem.

Indspil til udviklingen af et nyt prioriteringsgrundlag for den strategiske forskning frem til 2020

Udover de tre hørings svar har rådet udarbejdet et indspil til udviklingen af et nyt prioriteringsgrundlag for den strategiske forskning frem til 2020. Indspillet fremgår af bilag 1.4.

Rådet gør i sit indspil opmærksom på, at det som følge af erhvervsakademiernes og professionshøjskolernes størrelse og samfundsmæssige betydning bør indgå i

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

diskussionerne om forskningen, at uddannelserne gennem forsøgs- og udviklingsarbejde spiller en vigtig rolle for udvikling og omsætning af viden i samfundet.

Rådet vurderer, at der med fordel kan ske en forstærket forskningsindsats inden for udvikling af metoder og modeller til vurdering af forskellige uddannelser og uddannelsesindsatsers samfundsmæssige effekt og nytteværdi, da kvalitetsuddannelser er afgørende for den danske konkurrenceevne.

For at styrke kvaliteten i uddannelserne, vurderer rådet, at en forstærket forskningsindsats i, hvordan uddannelsesinstitutionerne lykkes med at styrke relationerne til såvel praksis som forskning og sætte viden fra begge sektorer i spil i uddannelserne, er et væsentligt bidrag til at sikre uddannelser af høj kvalitet.

Derudover finder rådet, at der er et forskningsbehov i forhold til at opsamle, effektvurdere og sprede viden og resultater af nye pædagogiske og didaktiske tilrettelæggelsesformer. Samt at der løbende bør forskes i erhvervs og professioners overordnede udvikling i et nationalt og internationalt perspektiv.

3.2 Rådets anbefalinger i 2011

For at kunne styrke og målrette sin rådgivning udpegede rådet i sin beretning for 2010 to strategiområder som omdrejningspunkt for sine drøftelser og anbefalinger i perioden marts 2011 til og med februar 2012:

Rådet har i sin behandling af hver af strategiområderne udarbejdet en række anbefalinger. Anbefalingerne gengives i sin helhed i bilag 1.5 (vækstperspektivet) og 1.6 (kvalitet i uddannelserne).

Strategiområde 1: Vækstperspektivet – uddannelserne skal bidrage til vækst og relationen mellem uddannelserne og praksis

Forudsætningen for uddannelsernes bidrag til vækst er først og fremmest, at uddannelserne har høj kvalitet og relevans. Denne kerneydelse til samfundet skal fastholdes og udvikles. Rådet for Erhvervsakademier og Professionsbacheloruddannelser anbefaler herudover, at uddannelsernes bidrag til vækst styrkes yderligere med følgende initiativer inden for to centrale områder af afgørende betydning for vækst:

1. Større fleksibilitet og smidigere overgange skal sikre et større og bedre kvalificeret arbejdsudbud. Konkret anbefaler rådet, at:

- Muligheder og barrierer for et øget udbud af relevante erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser som deltidsuddannelser afdækkes.
- Muligheder og barrierer for tilrettelæggelse af sommerskoler eller andre undervisningstilbud i normalt undervisningsfri perioder afdækkes.
- Erhvervsakademier og professionshøjskoler inddrager i højere grad de muligheder som it-teknologi giver, herunder udbyder hele eller dele af relevante uddannelser som e-læringsforløb.
- Undervisningsministeren og videnskabsministeren tilvejebringer nationale og præcise rammer for smidigere overgange fra såvel

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

professionsbacheloruddannelser til relevante kandidatuddannelser som
erhvervsakademiuddannelser til relevante bacheloruddannelser.

- Uddannelsesinstitutionernes merit- og realkompetencevurderinger styrkes og udbredes, herunder at der skabes klarere kriterier for vurderingerne.

2. Uddannelsernes unikke samspil mellem teori og praksis skal i højere grad omsættes til innovation og vækst.

Konkret anbefaler rådet, at:

- De erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannedes beskæftigelse set i forhold til virksomhedsstørrelse kortlægges.
- Der gennemføres en analyse af de små og mellemstore virksomheders kompetencebehov og en analyse af, hvordan det aktuelle udbud af såvel ordinære uddannelser som videre- og efteruddannelse matcher dette.
- Uddannelsesinstitutionerne arbejder systematisk med at integrere innovationskompetencer i relevante uddannelser i form af f.eks. praksisefteruddannelse af undervisere, gæstelærere og problem- og virksomhedsbaserede undervisningsformer og – opgaver.
- Der formuleres ambitiøse standarder for anvendelse af pædagogisk it på erhvervsakademier og professionshøjskoler.
- Det afdækkes, hvordan erhvervsakademier og professionshøjskoler mest effektivt kan bistå private og offentlige virksomheder med løsningen af konkrete praksisbaserede problemstillinger, samt at der på den baggrund iværksættes forsøg med offentligt-private innovationspartnerskaber for interesserede parter med det formål at udvikle nye produkter og løsninger, der kan danne grundlag for øget vækst i private virksomheder samt større effektivitet og kvalitet i den offentlige sektor.
- Der iværksættes forsøg med eksport af viden om udvikling og tilrettelæggelse af erhvervsrettede videregående uddannelser.
- Der arbejdes med at sikre mere attraktive karriereveje og faglig udvikling for undervisere på erhvervsakademier og professionshøjskoler samt mulighed for at tilknytte personer fra erhverv eller professioner i attraktive stillinger.

Strategiområde 2: Kvalitet i uddannelserne

Rådets afsæt for strategiområdet er et ønske om at se nærmere på, hvordan der på mange fronter arbejdes med at styrke uddannelsernes kvalitet, herunder at sikre at dimittendernes kvalifikationer matcher aftagernes behov samt, hvordan de forskellige kvalitetssikringsmekanismer spiller sammen.

Rådet har valgt at koncentrere sin behandling af strategiområdet om de kvalitetssikringssystemer, der regulerer erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser samt institutionernes interne kvalitetsarbejde.

På den baggrund har rådet drøftet følgende emner:

1. Akkrediteringssystemet

Rådet har drøftet regeringens redegørelse til Folketinget om akkrediteringssystemet samt drøftet fordele og ulemper ved institutionsakkreditering på baggrund af oplæg fra Danmarks Evalueringsinstitut om deres auditeringsprojekt

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

2. *Udviklingskontrakter*

Rådet har drøftet midtvejsrapporteringen af udviklingskontrakterne for erhvervsakademierne og professionshøjskolerne, herunder hvordan konceptet kan udvikles og forbedres.

3. *Institutionernes interne kvalitetsarbejde.*

Rådet har på baggrund af et oplæg fra Professionshøjskolen Nordjylland fået et indblik i, hvordan institutionerne arbejder med kvalitetssikring intern på institutionerne, og drøftet rammerne for og muligheder for forbedring heraf.

Med udgangspunkt i disse punkter anbefaler rådet, at

- Der arbejdes videre med at tilpasse og udvikle fælles indikatorer for uddannelsernes kvalitet, f.eks. i forhold til systematisk inddragelse af de studerende, aftagerne og nyligt dimitterede medarbejdere.
- Der i den videre udvikling af konceptet for udviklingskontrakter sker en nøje afvejning af forholdet mellem fælles indikatorer og institutionernes selvvalgte indikatorer.
- Der sker en yderligere kvalificering af de fælles indikatorer, så de så præcist som muligt afspejler uddannelsernes kvalitet og resultater.
- Der hurtigst muligt iværksættes et arbejde, der kan tilvejebringe den nødvendige it-understøttelse til at generere valide og ensartede data til at understøtte udviklingskontrakterne.

4. Udviklingen på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne – statistisk overblik

Kapitel 4 tegner et overordnet og generelt billede af udviklingen i optag, gennemførelsesprocent mv. for henholdsvis erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne.

For mere detaljerede og specifikke oplysninger om enkeltuddannelser henvises til det statistiske materiale i bilag 3.

I 2011 er ca. 32.000 blevet optaget på en kort eller mellemlang videregående uddannelse. Det er 10 procent flere end sidste år.

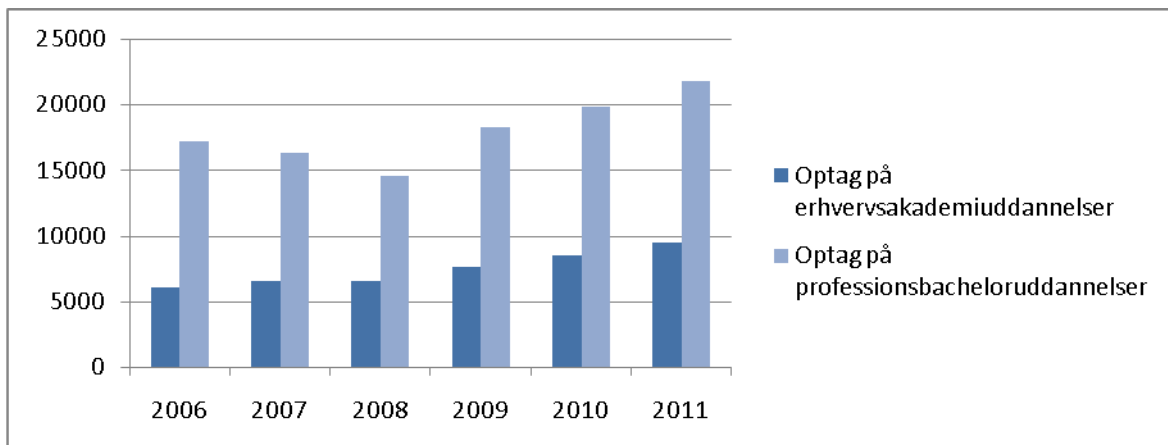
Fuldførelsesprocent er for både erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelser steget siden 2011. Det samme gør sig gældende for antallet af danske udvekslingsstuderende.

Det er fortsat universitetsuddannelserne der står for langt størstedelen af den samlede udgående udvekslingsmobilitet. Erhvervsakademiuddannelser har haft den største relative stigning, hvorimod professionsbacheloruddannelserne har oplevet et fald i antallet af danske udvekslingsstuderende

4.1 Optag

Tabel 4.1 nedenfor er en samlet oversigt overoptaget på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne.

Tabel 4.1 Optag 2011

Samlet optag, jf. KOT

Kilde: Den Koordinerede Tilmelding (KOT), konsoliderede tal, oktober 2011.

Af tabellen fremgår det, at erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne samlet set har oplevet en stigning i optaget af studerende over de sidste 5 år.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

På erhvervsakademiuddannelserne har der særligt inden for de økonomiske/merkantile uddannelser været en stigning i optaget af studerende. Med en stigning på 500 procent (fra 8 studerende i 2010 til 48 studerende i 2011) er automationsteknologuddannelsen den uddannelse, der har haft den største procentvise stigning i optagelsestallet siden 2010. Serviceøkonomuddannelsen har, med en stigning i optagelsestallet på 218 studerende, haft den største stigning i faktisk antal optagne. Derimod har installatøruddannelsen haft den største nedgang i optagelsestallet med et fald på 17 procent.

På professionsbacheloruddannelserne har de økonomiske/merkantile uddannelse også oplevet en væsentligstigning i optagelsestallet, dog med undtagelse af professionsbacheloruddannelsen i økonomi og IT, der har haft det højeste fald blandt professionsbacheloruddannelserne på 53 procent. De største professionsbacheloruddannelser har alle haft en stigning i optagelsestallet: Pædagog (18 %), folkeskolelærer (7 %), Diplomingeniør (11 %), Sygeplejerske (3 %), Socialrådgiver (17 %).

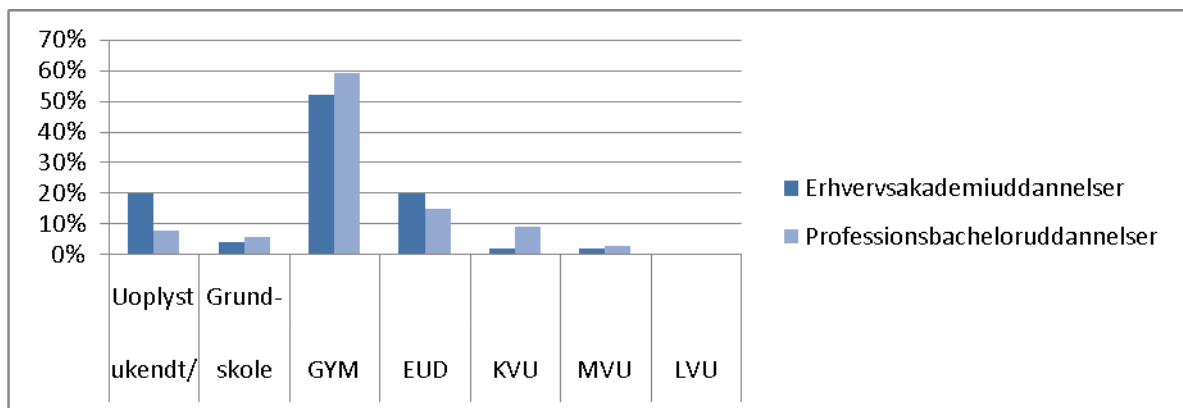
Optaget på overbygningsuddannelserne på professionsbachelorniveau er siden 2010 steget med 38 procent. Da flere af overbygningsuddannelserne er relativt nye uddannelser, må det vurderes at et større kendskab til uddannelserne har medført en betragtelig stigning i optagelsestallet. (Uddannelsesministeriet 2011).

4.2 Adgangsgrundlag

Tabel 4.2 er en samlet oversigt over tilgangen til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne fordelt på foregående højest fuldførte uddannelse. Af tabellen fremgår det, at 52 procent af de studerende, der tilgår en erhvervsakademiuddannelse, har en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelse. De tilgående studerendes uddannelsesmæssige profil varierer dog alt efter erhvervsakademiuddannelsens særlige karakteristika og adgangskrav.

Af de studerende på professionsbacheloruddannelser har 59 procent en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelse. Dette gælder for størstedelen professionsbacheloruddannelserne og skal ses i lyset af adgangskravene, der typisk indebærer en gennemført gymnasial uddannelse.

Tabel 4.2 Tilgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser i 2010 fordelt på foregående højest fuldførte uddannelse i pct.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Kilde: UNI*C Statistik &Analyse.

Af anonymiseringshensyn er nøgletal med et beregningsgrundlag på under fem personer blandedt.

4.3 Fuldførelsesprocenter³

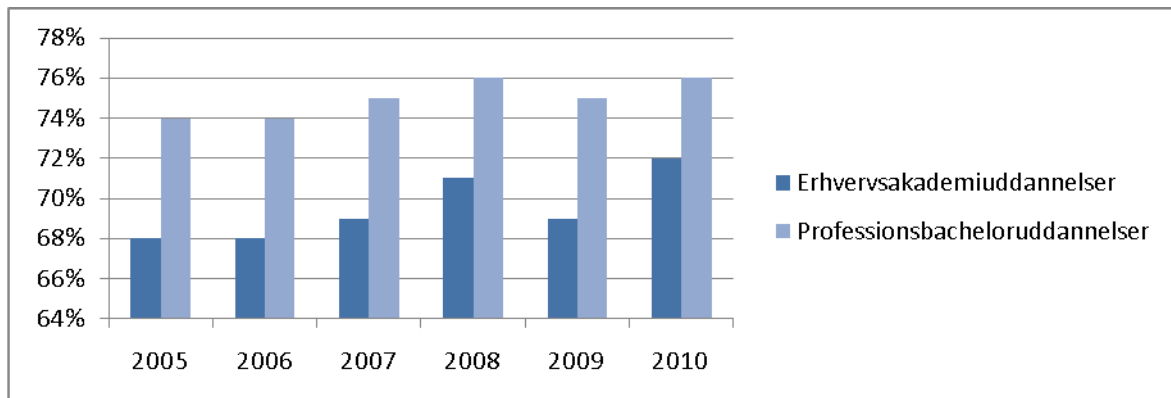
Tabel 4.3 viser fuldførelsesprocenten på erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Fuldførelsesprocenten på erhvervsakademiuddannelser er fra 2009 til 2010 steget med 3 procentpoint. Den gennemsnitlige fuldførelsesprocent er på 72 procent. Fuldførelsesprocenten på professionsbacheloruddannelser er i perioden 2009-2010 steget med 1 procentpoint. Den gennemsnitlige fuldførelsesprocent i 2010 er 76 procent.

De fleste professionsbacheloruddannelser har en fuldførelsesprocent tæt på gennemsnittet.

Læreruddannelsen adskiller sig fra dette billede ved at have en fuldførelsesprocent på 61 procent, hvilket er under gennemsnittet på 76 procent.

Tabel 4.3 Fuldførelsesprocent på erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser i perioden 2005-2010

Kilde:UNI*C Statistik &Analyse

4.4 Danske studerende på studieophold i udlandet

Antallet af danske studerende, som årligt tager på et studieophold i udlandet, fremgår af tabel 4.4.

Siden 2004/05 er tallet generelt vokset, og de i alt 6.351 studerende i 2009/10 repræsenterer en stigning på 9 procent, i forhold til året før.

Universitetsuddannelserne står fortsat for langt størstedelen af den samlede udgående udvekslingsmobilitet med 4.653 studerende i 2009/10, hvilket svarer til en andel på 73 procent af det totale antal danske studerende på studieophold i udlandet. Erhvervsakademiuddannelserne tegner sig for den største relative stigning i antallet af danske udvekslingsstuderende, eftersom antallet er mere end fordoblet ift.

³ Fuldførelsesprocenten er andelen af en årlig tilgang, der fuldfører (eller estimeres til at fuldføre) uddannelsen. For aktuelle tilgangsårs har de studerende endnu ikke afsluttet uddannelsen, hvorfor disse fuldførelsesprocenter er modelberegnete (på baggrund af overgangssandsynligheder).

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

2008/09. Dette giver erhvervsakademiuddannelserne en andel på 6 procent af den samlede udgående udvekslingsmobilitet.

Antallet af danske udvekslingsstuderende fra professionsbacheloruddannelser er derimod faldet fra 1.151 studerende i 2008/09 til 1.115 studerende i 2009/10, svarende til et fald på 3 procent, og står nu for 18 procent af den samlede udgående udvekslingsmobilitet.

(Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10; Styrelsen for International Uddannelse.).

Tabel 4.4 Danske studerende på studieophold i udlandet 2004/05-2009/10

	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Universitets-uddannelser	3.601	3.450	3.505	3.700	4.286	4.653
Professionsbachelor-uddannelser	927	1.001	1.028	999	1.151	1.115
Erhvervsakademi-uddannelser	123	142	159	193	183	392
Kunstneriske uddannelser	179	165	156	164	201	191
Total	4.830	4.758	4.848	5.056	5.297	6.351

Kilde: Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10; Styrelsen for International Uddannelse.

4.4.1 Studerende på studieophold i udlandet i procent af færdiguddannede 2008/09

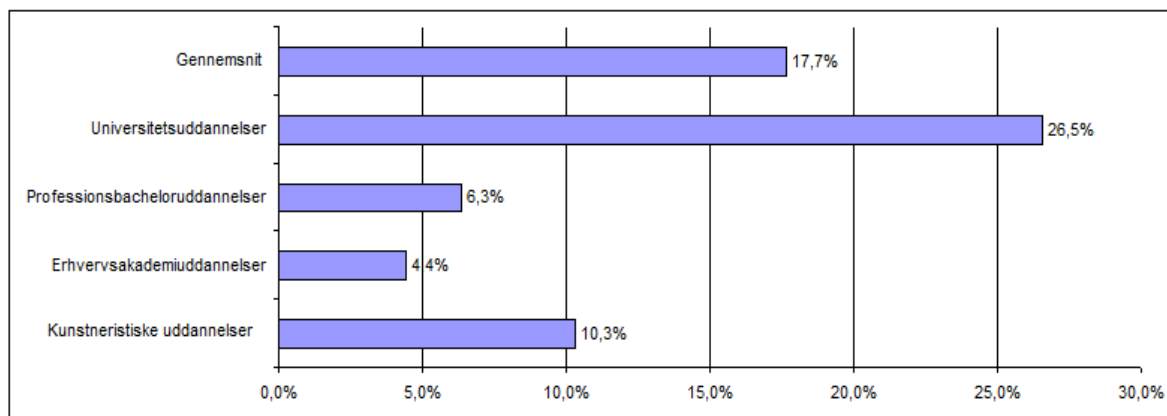
I tabel 4.5 sammenholdes antallet af danske udvekslingsstuderende i 2009/10 med en gennemsnitlig årgang for at give et indtryk af, hvor mange af de danske studerende, der tager på studieophold i udlandet. Ideelt set skulle det opgøres, hvor mange danske studerende, der har været på studieophold, målt ved afslutningen af deres videregående uddannelse. De nuværende datamuliggør dette, og derfor bruges opgørelsen i tabel 4.5 som indikator for, hvor internationalt mobile de danske studerende er.

Tabellen viser, at gennemsnitligt ca. 18 procent af en beregnet årgang tog på et studieophold i udlandet i 2009/10. Universitetsuddannelserne sendte den største andel (ca. 27 %) af en årgang på studieophold i 2009/10.

(Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10; Styrelsen for International Uddannelse).

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Tabel 4.5 Andel af danske studerende, der har været på studieophold i udlandet i løbet af deres studietid. Andel i pct. af gennemsnitlig årgang 2009/10

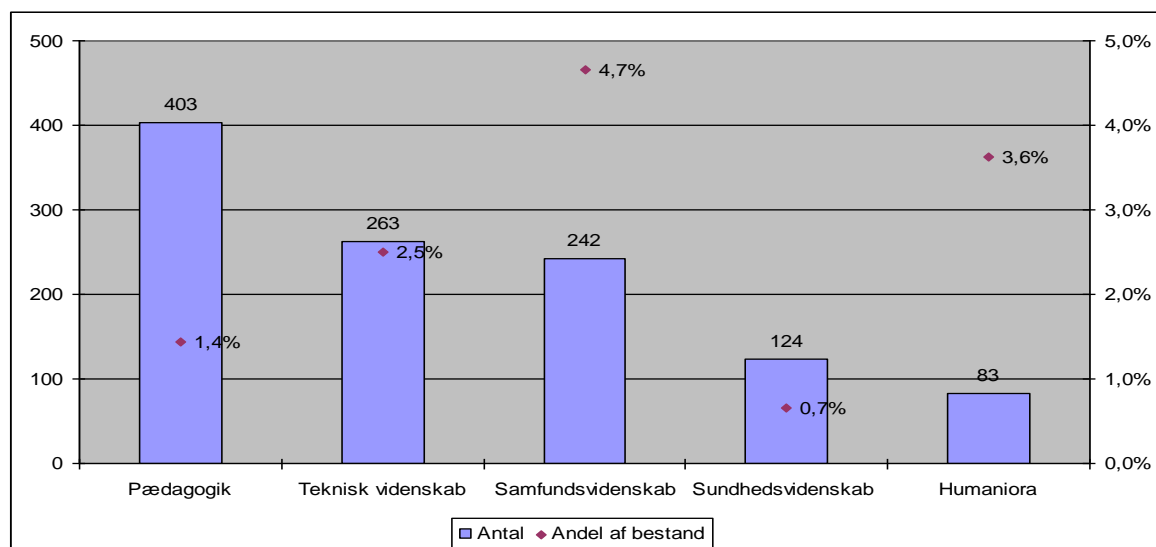
Kilder: Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet

Note: Grafen viser andelen af studerende, der har været på udvekslingsophold ift. en beregnet årgang. En årgang er beregnet på baggrund af det samlede antal studerende (bestand) og den gennemsnitlige studietid på det pågældende uddannelsesområde.

4.4.2 Professionsbachelorstuderende på studieophold i udlandet, fordelt på fagområder

På professionsbacheloruddannelserne er de danske udvekslingsstuderende overvejende studerende inden for det pædagogiske fagområde, hvilket fremgår af nedenstående tabel 4.6. Herefter følger de tekniske og samfundsvidenskabelige fagområder. Målt på antallet af udvekslingsstuderende som andel af fagområdets bestand, sender samfundsvidenskaberne og humaniora flest professionsbachelorstuderende på studieophold. Sundhedsvidenskaberne og det pædagogiske fagområde sender relativt set de færreste studerende på udvekslingsophold i udlandet. (Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10; Styrelsen for International Uddannelse).

Tabel 4.6 Danske professionsbachelorstuderende på studieophold i udlandet fordelt på fagområder. Antal personer og andel af bestand 2009/2010

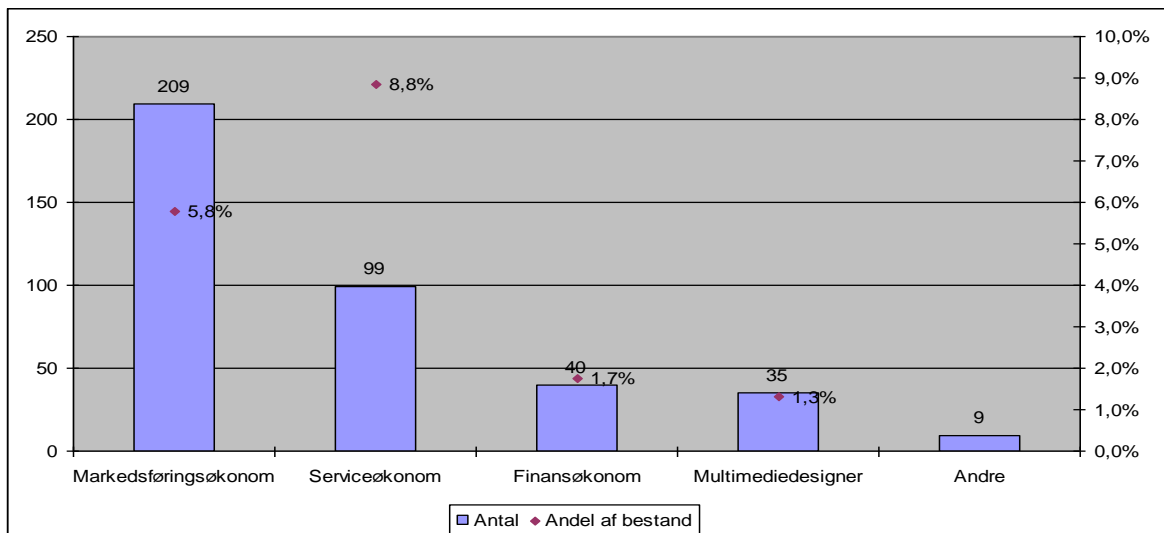
Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Kilde: Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10, Styrelsen for international Uddannelse.

4.4.3 Studerende på erhvervsakademiuddannelser på studieophold i udlandet, fordelt på uddannelsesretninger

Antallet af danske udvekslingsstuderende fra erhvervsakademiuddannelserne er steget inden for alle uddannelsesretninger fra 2008/09 til 2009/10. Se tabel 4.7. Markedsføringsøkonomistuderende udgør stadig den største gruppe af den udgående mobilitet fra erhvervsakademiuddannelserne, og antallet er steget fra 92 studerende i 2008/09 til 209 studerende i 2009/10. Som andel af bestanden er det dog serviceøkonomerne, der oftest tager på studieophold. Den største relative stigning står finansøkonomerne for. Antallet af udvekslingsstuderende fra denne uddannelsesretning er steget fra 9 studerende i 2008/09 til 40 studerende i 2009/10 (Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10; Styrelsen for International Uddannelse).

Tabel 4.7 Danske erhvervsakademistuderende på studieophold i udlandet fordelt på uddannelsesretninger. Antal personer og andel af bestand 2009/2010

Kilde: Mobilitetsstatistik for de videregående uddannelser 2009/10, Styrelsen for international Uddannelse

4.5 Nye uddannelser

Uddannelsesministeren har i efteråret 2011 godkendt nedenstående uddannelser. Godkendelserne er sket i henhold til §§ 11-13 i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og § 15 d-e i lov om videreuddannelsessystemet for voksne.

De nye uddannelser er:

- Professionsbachelor i smykker, teknologi og business.
- Professionsbachelor i diakoni og socialpædagogik
- Erhvervsakademiuddannelse inden for miljøteknologi
- VVU profilforløb i beskæftigelse.

5. Rådets strategiområder 2012

Rådets opgave er – som tidligere beskrevet - at rådgive uddannelsesministeren om uddannelserne, herunder om de ti forhold, der er anført i afsnit 2.1.

Rådet har siden 2009 valgt at fokusere sin rådgivning ved i sin årlige beretning at udpege centrale sigtelinjer og strategiområder for rådets arbejde i det kommende år.

Rådet vil i 2012 fortsætte denne praksis. Rådet har valgt at centrere sit arbejde om to strategiområder, som rådet vil behandle og løbende rådgive om i form af konkrete anbefalinger inden for de enkelte områder.

Strategiområde 1: Hurtigere igennem uddannelserne

Strategiområde 2: Innovation og teknologi i uddannelserne

Rådet vil i sine drøftelser og anbefalinger derudover fokusere på internationalisering i uddannelserne.

Rådets motivation for de udvalgte to strategiområder er kort beskrevet i det følgende.

5.1 Hurtigere igennem uddannelserne

Samlet set er danske unge væsentligt længere tid om at gennemføre deres videregående uddannelse sammenlignet med unge i mange andre lande. I gennemsnit forsinkes danske unge næsten 4 år i uddannelsessystemet. Årsagen er bl.a. en senere uddannelsesstart, men også forsinkelse undervejs i uddannelsen. Mere end halvdelen af forsinkelsen består således af perioder, hvor de unge ikke er i uddannelse; typisk før de går i gang med en uddannelse.

Prognoser for udviklingen på arbejdsmarkedet viser samstemmende, at Danmark kommer til at mangle højtuddannet arbejdskraft i fremtiden. Hvis de unge påbegynder og gennemfører deres videregående uddannelse hurtigere, opnår samfundet væsentlige gevinster: Dels anvendes de samlede midler til uddannelse mere effektivt; dels opnås en større og mere velkvalificeret arbejdsstyrke, der kan matche arbejdsmarkedets efterspørgsel efter højtuddannet arbejdskraft.

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil give unge en tilskyndelse til hurtigere at komme i gang med en uddannelse og til hurtigere at færdiggøre uddannelsen. Det skal blandt andet ske ved at undersøge, om det er muligt og forsvarligt at tilrettelægge uddannelserne anderledes, så de kan gennemføres på kortere tid – f.eks. ved kortere ferie og overgang fra to til tre årlige semestre. Det er dog afgørende, at nye tilrettelæggelsesformer ikke må gennemføres på bekostning af uddannelsernes kvalitet.

Uddannelsesadfærden for studerende ved erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne adskiller sig i denne sammenhæng fra universitetsuddannelserne. Helt generelt gælder det, at studerende ved

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne er ældre ved studiestart end studerende ved universitetsuddannelserne, men til gengæld fuldfører de deres uddannelse hurtigere og dermed tættere på den normerede studietid.

Rådet ønsker på den baggrund at sætte fokus på hurtigere-igennem-dagsordenens muligheder og barrierer i relation til erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne. Herunder særligt:

- spørgsmålet om alternative og mere fleksible tilrettelæggelsesformer, fx i form af sommerskoler og digitalt baserede uddannelsesforløb, samt
- hvordan en lavere alder ved studiestart og fuldført studium kan reduceres gennem mere fleksible overgange i uddannelsessystemet i forbindelse med omvalg af uddannelse.

Hvis de studerende påbegynder og afslutter deres uddannelse hurtigere end i dag, vil de træde ud på arbejdsmarkedet tidligere og deres erhvervsaktive periode vil være længere. Det forudsætter et velfungerende og fleksibelt videre- og efteruddannelsessystem, der løbende og smidigt kan ajourføre og løfte arbejdsstyrkens kompetencer og kvalifikationer.

5.2 Innovation og teknologi i uddannelserne

Med Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (2008) blev det som led i fastsættelsen af uddannelsernes overordnede læringsudbytte slået fast, at uddannelserne blandt andet skal udvikle ”evne til at skabe fornyelse”.

Erhvervsakademier og professionshøjskoler skal med andre ord uddanne innovationskompetente praktikere, som kan bidrage til konkret udvikling og nytænkning, når de efter endt uddannelse finder beskæftigelse i professioner og virksomheder.

Spørgsmålet er imidlertid, i hvilket omfang og hvordan bestemmelsen er slået igennem i uddannelserne?

Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen ønsker at højne innovationskapaciteten i Danmark og satse målrettet på udvikling og anvendelse af velfærdsteknologi. Regeringen vil sikre, at uddannelsesinstitutionerne åbner sig op og deler viden med det omgivende samfund for at skabe en velfungerende vidensøkonomi og øget vækst. Og regeringen vil i samarbejde med kommuner og regioner formulere en ny digitaliseringsstrategi for hele den offentlige sektor, der blandt andet skal indeholde de første elementer af en digitaliseringsreform af velfærdsområderne.

Rådet ønsker at sætte fokus på, hvordan erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelserne kan bidrage til at øge innovationskapaciteten i samfundet, herunder gennem udnyttelse af potentialet ved øget anvendelse af teknologi i opgaveløsning og udvikling i såvel den private som den offentlige sektor samt på tværs af sektorerne. Der skal fokuseres på, hvordan dimittendernes evne til at transformere viden til handling - til at være foretagsomme – styrkes på grundlag af uddannelsernes centrale kobling mellem teori og praksis.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Fokus er særligt på kompetenceperspektivet, dvs. på hvordan ny teknologi kan inddrages og anvendes i uddannelserne med henblik på, at:

- Dimittenderne har de nødvendige kompetencer – innovative, tekniske, etiske, etc. - til at kunne anvende og udnytte potentialet i øget brug af teknologi.
- Selve læringen i uddannelserne udvikles og styrkes gennem nye didaktiske designs, alternative tilrettelæggelsesformer mv., så kvaliteten i uddannelserne løftes.

En ting er at sikre, at nyuddannede dimittender har de rette kompetencer til at være innovative og arbejde med ny teknologi; en anden og mindst lige så vigtig ting er at sikre, at den eksisterende arbejdsstyrke tilføres disse kompetencer. Derfor skal ny viden om innovation og teknologi og nye tilgange til læring også sættes i spil i videre- og efteruddannelsessystemet.

Styrkede innovationskompetencer i såvel de ordinære uddannelser som efter- og videreuddannelsessystemet forudsætter, at der opbygges ny viden om innovation og teknologi på uddannelsesinstitutionerne.

Uddannelsernes vidensgrundlag skal forbinde uddannelse, forskning og praksis, og erhvervsakademier og professionshøjskoler står derfor som centrale aktører og partnere i opbygning og omsætning af viden om praksisdreven innovation, herunder anvendelse og udvikling af teknologi i et brugerperspektiv.